

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud: N. Berbec)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Munteanu Maria, succesorul
în drepturi a lui Munteanu Leontie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Leontie
împotriva Î.S. “Întreprinderea pentru Silvicultură” Hîncești-Silva”, intervenient
accesoriu Antohi Petru cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea
salariului pentru absență forțată de la muncă, restabilirea în funcție, repararea
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 iulie 2018, Munteanu Leontie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Î.S. „Întreprinderii pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva”, intervenient
accesoriu Antohi Petru cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea
salariului pentru absență forțată de la muncă, restabilirea în funcție, repararea
prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Munteanu Leontie a indicat că a fost angajat în calitate
de pădurar la ocolul silvic Logănești din cadrul Î.S. „Întreprinderea pentru
Silvicultură ”Hîncești-Silva”.

A relevat că în temeiul pct.1 al ordinului nr.110 din 17 iulie 2018 s-a dispus
concedierea salariatului-pădurar al ocolului silvic Logănești Munteanu Leontie
conform art.86 alin.(1) lit. y) din Codul muncii, deținerea de către salariat a
statutului de pensionar pentru limita de vârstă din 13 iunie 2018.

Consideră ordinul nominalizat ilegal, emis cu grave încălcări ale legislației în
vigoare, fiind pasibil de a fi anulat.

În acest context, a punctat că deși angajatorul a indicat că raporturile de muncă se desfac din 13 iunie 2018, ordinul de concediere e datat cu 17 iulie 2018, dar urmează să își producă efectele din data de 13 iunie 2018.

A mai susținut că o altă încălcare constituie emiterea ordinului contrar prevederilor art.86 alin.(2) din Codul muncii în perioada aflării salariatului în concediu medical (11.06.2018-16.07.2018), deși nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu medical, în concediul de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu de maternitate, în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, în perioada îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești precum și în perioada detașării, cu excepția cazurilor de lichidare a unității.

Totodată, a indicat precum că ordinul se aduce la cunoștință odată cu emiterea acestuia însă reclamantului i-a fost adus la cunoștință respectivul ordin peste aproximativ o lună de la emiterea acestuia.

A mai menționat că terțul Antohi Petru era angajat pe perioada absenței temporare a salariatului de bază Leontie Munteanu, iar când acesta a decis să revină la muncă - a fost concediat fără a se ține cont că și-a dedicat toată viața în activitatea sa.

Un alt argument este că, la concedierea sa nu s-a ținut cont de calitatea lui de membru sindical și nici nu s-a solicitat poziția organului sindical.

La fel a susținut că, un alt argument important se referă la stipularea în ordinul contestat a prevederii privind evacuarea lui Munteanu Leontie din casa sa.

A declarat că activează în calitate de pădurar din anul 1985 fiind nevoit să locuiască în cotonul-construcția nr. 2, care nu corespundea cerințelor de existență, iar partea pârâtă nu a asigurat materiale de construcție pentru repararea clădirii, cu acordul verbal al ultimului cu forțe proprii a construit casa, această casă a fost inclusă în mod eronat în evidența cadastrală ca fiind clădire a catonului.

Astfel, prin ordinul contestat partea pârâtă a dispus evacuarea sa din casa construită cu forțe proprii, ignorând faptul că ultimul locuiește în această casă din 1993, adică de mai bine de 25 ani și că de altă locuință nu dispune nici el și nici soția sa, iar toate investițiile le-au contribuit în casa de locuit.

Consideră că pârâtul a încălcat grav drepturile reclamantului la muncă, la concediu și la locuință ceea ce l-a afectat emoțional, i-a atras apariția unor stări de anxietate, fiind sub presiunea evacuării din locuință, cu riscul de a pierde toate bunurile, mai ales că este pensionar și a suferit de boli grave anterior, circumstanțe ce urmează a fi luate în considerație la determinarea cuantumului prejudiciului moral.

A relevat că instanța de judecată urmează să dea o apreciere cuvenită și prevederilor art.22 din Legea cu privire la locuințe nr.75 din 30 aprilie 2015, care reglementează evacuarea din locuințele de serviciu, stabilind că după expirarea termenului de valabilitate a contractului de locațiune a locuinței de serviciu, locatarul și membrii familiei sale precum și foștii membri ai familiei trebuie să elibereze locuința în termen de până la 3 luni, în caz contrar ei urmează să fie evacuați pe cale judiciară.

Nu pot fi evacuați în decursul a 3 ani din locuințele de serviciu fără acordarea altei locuințe persoanele care nu dispun de locuință pe teritoriul Republicii

Moldova și care: au devenit persoane cu dizabilități severe, accentuate sau medii în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu; au atins vârsta de pensionare și locuiesc singure în locuința de serviciu; Persoanele care, în baza prevederilor alin.(2), vor continua să locuiască în locuințele de serviciu după expirarea termenului de valabilitate a contractului de locațiune a locuinței de serviciu urmează să încheie cu proprietarul locuinței un nou contract de locațiune.

A invocat că mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În locul restabilirii la locul de muncă, părțile pot încheia o tranzacție de împăcare, iar în caz de litigiu - instanța de judecată poate încasa de la angajator, cu acordul salariatului, în beneficiul acestuia, o compensație suplimentară la sumele indicate la alin.(2) în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare ale salariatului.

În prezenta cauză există riscul iminent că până la judecarea definitivă a cauzei să fie evacuat din unicul spațiu locativ ce îl are, fără acordarea altui spațiu locativ, situație ce reprezintă o atentare gravă și inadmisibilă asupra drepturilor garantate prin lege. De asemenea, eventuala admitere a cererii de chemare în judecată va atrage atât imposibilitatea executării ei, deoarece el deja va fi evacuat și în locul acestuia va fi, eventual, instalată altă persoană, care nu va putea fi evacuată. Neclară este și soarta bunurilor sale personale, ce se află în casa indicată, deoarece nu are unde să treacă cu traiul.

A solicitat anularea ordinului Î.S. „Întreprinderii pentru silvicultură ”Hâncești-Silva” nr.110 din 17 iulie 2018 cu privire la desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă cu salariatul Munteanu Leontie, restabilirea sa în funcția deținută, fie obligarea părții pârâte să-l angajeze pe o perioadă determinată conform art. 55 lit. f) din Codul muncii, menținând utilizarea încăperilor de serviciu, achitarea în beneficiul său a unei despăgubiri materiale pentru perioada privării ilegale de dreptul la muncă în sumă echivalentă salariului de funcție cu toate sporurile și adaosurile, precum și achitarea în beneficiul său a unei compensații pentru prejudiciul moral cauzat în cuantum de 100 000 de lei, având în vedere cinismul de care a dat dovadă angajatorul și perfidia venită din partea lor, care l-au derutat și l-au afectat considerabil, compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezentul proces cuantumul cărora îl va prezenta ulterior;

Prin hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Hâncești acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Munteanu Leontie, casată hotărârea judecătoriei Hâncești, sediul Central din 17 decembrie 2018, cauza fiind remisă la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2020 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, acțiunea a fost respinsă.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 17 decembrie 2020, Munteanu Leontie a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Munteanu Leontie, reprezentat de avocatul Pavel Dumitru și s-a menținut hotărârea din 16 decembrie 2020 a Judecătorei Hâncești, sediul Central.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 5 lit. m), 45, 81 alin. (1)-(3), 86 alin. (1) lit. y¹, 89 alin. (2), 354, 355 alin. (1)-(5) Codul muncii, raportate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul a considerat concluzia instanței de fond ca întemeiată, cu elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În context, Colegiul a reținut ca fiind legal ordinul Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură ”Hâncești-Silva” nr.110 din 17 iulie 2018 de concediere a lui Munteanu Leontie în temeiul art. 86 alin (1) lit.y¹) din Codul muncii, în condițiile în care a fost emis cu respectarea procedurii și normelor legislației în vigoare, caz în care este justificată legal soluția instanței de fond de menținere în vigoare a ordinului sus indicat.

Aderent, Colegiul a stabilit că nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că, de către angajator nu au fost respectate normele legale prevăzute la art. 86 alin. (2) din Codul muncii, potrivit cărora nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu medical, în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu de maternitate, în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, în perioada îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești, precum și în perioada detașării, cu excepția cazurilor de lichidare a unității, în condițiile în care a fost concediat la data de 17 iulie 2018, când Munteanu Leontie și-a reluat activitatea de muncă.

Or, Munteanu Leontie s-a aflat în incapacitate temporară de muncă din 27 septembrie 2017 și până la 10 iunie 2018, adică 8 luni de zile, iar din 11 iunie 2018 și până la 16 iulie 2018 s-a aflat în concediu ordinar pentru perioada lucrată 2016-2017, dar concediat la data de 17 iulie 2018, după reluarea activității de muncă.

Colegiul a respins argumentul apelantului privind lipsa acordului organului sindical, în condițiile în care potrivit rigorilor legale în legătură cu acest temei de concediere un asemenea acord nu este prevăzut.

Astfel, în condițiile în care nu s-a stabilit concedierea ilegală a salariatului, sunt neîntemeiate și cerințele subsecvente formulate de către apelantul reclamant Munteanu Leontie, or cerințele auxiliare poartă soarta cerinței de bază.

La 09 august 2021, Munteanu Leontie, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, precum și au dat o apreciere greșită materialului probator, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a

demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 mai 2021 și a expedit-o participanților la proces la data de 21 iunie 2021 (f.d. 161), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la 09 august 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 30 iunie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 190), or, până la data examinării cauzei careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, s-a înlocuit recurentul Munteanu Leontie, care a decedat, cu succesorul său în drepturi Munteanu Maria, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Leontie împotriva Î.S. “Întreprinderea pentru Silvicultură” Hâncești-Silva”, intervenient accesoriu Antohi Petru cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea încasării salariului restant și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, procesul în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Leontie împotriva Î.S. “Întreprinderea pentru Silvicultură” Hâncești-Silva”, intervenient accesoriu Antohi Petru cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a încetat, în partea restabilirii în funcție și repararea prejudiciului moral.

Examinând temeiurile recursului declarat de Munteanu Maria, succesorul în drepturi a lui Munteanu Leontie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Munteanu Maria, succesorul în drepturi a lui Munteanu Leontie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Munteanu Maria, succesorul în drepturi a lui Munteanu Leontie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Munteanu Maria, succesorul în drepturi a lui Munteanu Leontie, împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat